

СТАНОВИЩЕ

От: *Комисар проф. д-р Илин Савов, дн – заместник ректор на Академия на Министерство на вътрешните работи*

Област на висшето образование: 9. „Сигурност и отбрана” Професионално направление: - 9.1. „Национална сигурност”

Относно: материали, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност **‘доцент’**

по област на висше образование 3. *Социални, стопански и правни науки*, професионално направление 3.8. *Икономика (Одит, счетоводство и противодействие на икономическата престъпност)* във Висше училище по застраховане и финанси (ВУЗФ) – София

1. Общо представяне на процедурата и кандидата

Конкурсът е обявен в Държавен вестник, бр. 93 от 22.11.2022г. за нуждите на ВУЗФ – София. Участвам в състава на научното жури съгласно Заповед № 120/13.03.2023 г. на Ректора на висшето училище.

След взето решение от заседание на Комисията за проверка на документите и допускане до конкурс на кандидата съгласно чл. 48. (1) и (2) от Правилник за прилагане на ЗРАС-РБ, д-р Дияна Банкова Неделчева е допусната до участие в конкурса.

Дияна Банкова Неделчева е родена на 22. 09. 1992 г. в гр. Добрич, и завършва средното си специално образование специалност „Счетоводна отчетност“ с профилиран английски език във ФСГ „Васил Левски“. Същата придобива степен бакалавър по специалността „Счетоводство и контрол“ и магистър по „Одит и риск мениджмънт“ във Висшето училище по застраховане и финанси. През 2018 г. защитава дисертационен труд на тема „Методологически проблеми на публичния надзор над регистрираните одитори“ във Висшето училище по застраховане и финанси. Към настоящият момент е хоноруван преподавател във Висше училище по застраховане и финанси (ВУЗФ) – гр. София, Университет за национално и световно стопанство (УНСС) – гр. София, както и в Академия на Министерство на вътрешните работи.

През годините се наблюдават експертна компетенция въз основа на професионалният опит на кандидатът. Заемала е следните позиции, като: асистент одитор, счетоводител, старши инспектор в Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори, вещо лице към Софийски градски съд, и независим експерт към Изпълнителната агенция за насърчаване на малки и средни предприятия в Република България.

Научната и педагогическата дейност на д-р Дияна Банкова Неделчева се характеризират със своята задълбоченост и прецизност.

Кандидатът за конкурса е приложил общо 19 публикации: 1 монография – хабилитационен труд, 1 книга базирана защитен дисертационен труд, 1 студия и 16 публикации (3 от които са в съавторство, обосновано с разделителни протоколи), с общ обем от 547 страници. Всичките са публикувани в български и чуждестранни специализирани издателства, включително и в SCOPUS.

Д-р Дияна Банкова е член на научни организации - Съюзът на учените в България, както и международната организация WoodEma, i.a. Също така участва и в Научен борд към проект на Фонд научни изследвания, финансиран от Министерството на образованието и науката.

2. Обща характеристика на дейността на кандидата

В монографичният труд *„Контролът в управлението на застрахователните дружества“*, *София, Авангард прима, ISBN 978-619-239-584-1* е направен анализ и оценка на значението на контролната функция в управлението на застрахователните дружества в Р. България. Целта на изследването е качествено определена и изпълнена като се установяват основните слабости в контролната функция, свързани с дигитализацията в управлението на застрахователните дружества, също така са предложени и начини за подобряване на вътрешно-контролната среда, в т.ч. и на външният институционален контрол извършван от надзорните и правоохранителните органи. Прецизирани са добрите чуждестранни практики, от които може да се почерпи опит, който да бъде имплементиран.

Представената за рецензиране научна монография има завършен вид, в нейното съдържание проличава завидната степен на академична ерудираност.

С останалите публикации, които са 18 на брой авторът ни показва своя афинитет към наболели проблеми в областта на одита (финансов одит и одиторски и контролни функции), финансовото счетоводство и противодействието на икономическите престъпления.

Д-р Неделчева използва интелигентни средства и подходи за обосновка на своите идеи. Вижданията на автора са оригинални.

В този контекст, на основание чл. 2б от ЗРАСРБ и чл. 1а, ал. 1 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ – при минимален изискуем праг от 400 точки, д-р Дияна Банкова преизпълва изискванията, и има 545 точки.

Те са обобщени в следната последователност:

Раздел А - 50 точки, от минимално изискуеми 50 точки;

Раздел В - 100 точки, от минимално изискуеми 100 точки;

Раздел Г - 245 точки от минимално изискуеми 200 точки;

Раздел Д - 150 точки от минимално изискуеми 50 точки.

Общо: 545 точки от минимално изискуеми 400 точки.

Съответно Д-р Дияна Банкова е изпълнила изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“ съгласно чл. 29 от Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ),

3. Синтезирана оценка на основните научни и научно-приложни приноси

Научните и научно-приложните приноси в публикациите на кандидата се изразяват в следното:

- **Анализирани и оценени** са нормативните предизвикателства пред одиторската професия и са **систематизирани** препоръки за подобрения;
- **Изведени и посочени** са насоки за минимизиране на финансовите злоупотреби с оглед повишаване достоверността на финансово-счетоводната информация за гарантиране на сигурността и безопасността на контролната среда;
- **Декомпозирана и оценена** е необходимостта от въвеждането на кибер одит и криминален одит;
- **Анализирани и оценени** са взаимовръзките и зависимостите между дигитализацията на процесите, киберсигурността и потенциалните рискове, породени от слабостите в контролната среда;
- **Систематизирани са** ролята и значението на вътрешния контрол, надзора и одита в насока повишаване на ефективността и ефикасността при управлението на застрахователните дружества и др.;

От направеният дълбок анализ на представените публикации на кандидата прави приятно впечатление демонстрирането на богат професионален и академичен опит при представянето и извеждането на своите научни тези.

Оценката на научните резултати и приноси на разработките на д-р Неделчева показва, че същите имат научно-приложно значение и се отнасят към обогатяване на съществуващи знания и доразвиване на теорията в областта на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. Икономика.

4. Критични забележки и препоръки

Публикациите на д-р Дияна Банкова Неделчева са написани компетентно на високо професионален език и може само да се препоръча да се положат усилия резултатите от науч-

ни изследвания да бъдат популяризирани и сред по-широката публика от експерти и специалисти в национален и международен аспект.

Препоръки могат да бъдат отправени и към бъдещо усъвършенстване на изследователската работа като участие в научни проекти и международни научни форуми.

5. Заключение

Документите и материалите, представени от д-р Дияна Банкова Неделчева отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника на ВУЗФ.

Кандидатът в конкурса е представил достатъчен брой научни трудове, публикувани след материалите, използвани при защитата на ОНС 'доктор'. Теоретичните му и разработки имат практическа приложимост, като част от тях са пряко ориентирани към учебната работа. Научната и преподавателската квалификация на д-р Дияна Банкова Неделчева е несъмнена.

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси, намирам за основателно да дам своята **ПОЛОЖИТЕЛНА** оценка и да препоръчам на Научното жури да изготви доклад-предложение до Академичния съвет за избор на д-р Дияна Банкова Неделчева на академичната длъжност „доцент“ във ВУЗФ по професионално направление 3.8. Икономика (Одит, счетоводство и противодействие на икономическата престъпност).

17.04.2023 г.

гр. София

Изготвил становището:

Комисар проф. д-р Илин Савов, дн